

Notat

Årlig status på lærepladsområdet i Københavns Kommune 2024

Resumé

Notatet orienterer om den årlige status på lærepladsområdet i Københavns Kommune (KK). Der sondres mellem kommunens egne uddannelsesaftaler med erhvervsuddannelseselever og erhvervsgrunduddannelseselever samt de uddannelsesaftaler, som kommunen har faciliteret med private virksomheder. Forvaltningernes opfyldelse af måltal for egne indgåede uddannelsesaftaler med erhvervsuddannelseselever er samlet set cirka en femtedel over måltallet på 809. Siden 2020 er der sket et uafbrudt fald i antallet af lærepladssøgende unge, som står uden en regulær læreplads.

Sagsfremstilling

Københavns Kommunes indsats for at tilvejebringe lærepladser sker overordnet på tre måder:

- 1) Uddannelsesaftaler med erhvervsuddannelseselever (EUD) indgået af Københavns Kommune
 - Disse uddannelsesaftaler etableres ved, at kommunen og de kommunale selskaber selv opretter lærepladser og ansætter EUD-elever.
- 2) Uddannelsesaftaler med erhvervsgrunduddannelseselever (EGU) indgået af Københavns Kommune
 - Disse uddannelsesaftaler etableres ved, at kommunen selv opretter praktikpladser og ansætter EGU-elever.
- 3) Uddannelsesaftaler gennem styrket virksomhedsrettet indsats samt fokus på Københavns Kommune som arbejdsplads (*Lære- og elevpladsindsatsen*)

01-04-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 3052

Dokumentnummer i F2
7252587

Sagsnummer eDoc
2025-0048348

Sagsbehandler
Caroline Pedersen Egholm

Ad 1) EUD-uddannelsesaftaler indgået af Københavns Kommune i 2024

KK er årligt forpligtet til at indgå uddannelsesaftaler med elever fra uddannelserne social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og pædagogisk assistent, som alle er omfattet af en dimensioneringsaftale med Undervisningsministeriet. I 2024 var KK forpligtet til at oprette i alt 770 dimensionerede pladser.

Derudover opretter KK lærepladser til delvis dækning af eget behov for arbejdskraft med en erhvervsfaglig (EUD) baggrund. Til dette har Uddannelse København et samlet elevbudget, som er afsat med henblik på ansættelse af mindst 39 ikke-dimensionerede elever.

Endelig skal de kommunale selskaber årligt oprette og finansiere minimum 10 lærepladser.

I 2024 har forvaltningerne samlet indgået 964 uddannelsesaftaler, hvilket er 155 flere aftaler end måltallet på 809 pladser.

De kommunale selskaber¹ har i 2024 indgået i alt 68 uddannelsesaftaler, dvs. 58 flere aftaler end måltallet på 10 aftaler.

Tabel 1 viser fordelingen af de indgåede aftaler på uddannelsestype og uddannelsessted.

¹ De kommunale selskaber, som har indgået EUD-uddannelsesaftaler, er BIOFOS, CMP (Copenhagen Malmö Port AB), HOFOR-koncernen, Hovedstadens Beredskab I/S, I/S Amager Ressourcecenter (ARC), I/S Vestforbrænding, Metroselskabet I/S, Trafikselskabet Movia og Udviklingsselskabet By & Havn I/S.

Tabel 1. EUD-uddannelsesaftaler indgået af Københavns Kommune i 2024

Uddannelsesstype/ uddannelsessted			Forvaltninger						KK Total			
			BIF	BUF	KFF	SOF	SUF	TMF	ØKF	I alt	Mål	Forskel
Forvaltningerne	Dimensionerede pladser*	Pædagogisk assistent (PAU)		100						100	100	0
		Social- og sundhedshjælper (SSH)					262			262	227	35
		Social- og sundhedsassistent (SSA)					545			545	443	102
		Total dimensionerede		100			807			907	770	137
	Ikke-dimensionerede pladser	Anlægsgartner						7		7		
		Datatekniker							2	2		
		Ernæringsassistent		1			4			5		
		Kontorassistent	5	3	6	5	2		10	31		
		Mediegrafiker							1	1		
		Sikkerhedsvagt							2	2		
		Skov- og naturtekniker						1		1		
		Tandklinikassistent		5			2			7		
		Teater- og eventtekniker			1					1		
		Total ikke-dimensionerede	5	9	7	5	8	8	15	57	39	18
	Total i forvaltningerne		5	109	7	5	815	8	15	964	809	155
Kommunale selskaber									68	10	58	
Alle erhvervsuddannelseselever i KK inkl. kommunale selskaber									1032	819	213	

*Antallet af lærepladser, som kommunerne skal oprette til de dimensionerede uddannelser, er fastlagt gennem aftaler ml. Undervisningsministeriet og Kommunernes Landsforening. PAU-elever tælles her kun med i BUF, selv om en andel også er i oplæring i SOF. SOSU-elever tælles her kun med i SUF, selv om en andel også er i SOF. Hvad angår de ikke-dimensionerede uddannelser fastlægger kommunerne selv, hvor mange lærepladser, de opretter. Kilde: Antal uddannelsesaftaler indgået i perioden 1. januar-31. december 2024 for hele kommunen er opgjort af Uddannelse København i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Baggrunden for årets resultat er følgende:

De dimensionerede pladser

Indgåelsen af uddannelsesaftaler til de dimensionerede pladser (SOSU- og PAU-uddannelserne) udgør samlet 907 pladser, hvilket er 137 pladser over målsætningen. På den pædagogiske assistentuddannelse er der indgået uddannelsesaftaler svarende til målsætningen. På social- og sundhedshjælperuddannelsen er der indgået 35 flere uddannelsesaftaler end fastsat i dimensioneringen, og på social- og sundhedsassistentuddannelsen er der indgået 102 flere.

Den øgede tilgang af elever skyldes primært indførelsen af voksenelev-løn til alle SOSU-elever, som er fyldt 25 år, når de påbegynder uddannelsen. Det blev i efteråret 2023 besluttet, at Uddannelse København skulle fortsætte med at ansætte SOSU-elever, selv om KK havde opfyldt forpligtelsen i dimensioneringen for 2023. Ved at ansætte flere end dimensioneringen kompenseres til en vis grad for SOSU-elevernes tidlige frafald før og under uddannelsens grundforløb. Dermed udnyttes kapaciteten i oplæringen bedre, og flere bliver færdiguddannede. For

driften betyder det, at de kan forvente at modtage det fulde antal elever, som de er planlagt til.

De ekstra elevansættelser fra 2023 påvirker økonomien, men det har vist sig, at de kan holdes indenfor elevlønsbudgettet, idet det faktiske frafald ligger højere end forudsat i budgettet.

Uddannelse København har fokus på at udnytte oplæringskapaciteten optimalt, så flest mulige elever gennemfører en SOSU-uddannelse i Københavns Kommune. Uddannelse København har fra 2024 som et systematisk styringsredskab anvendt overbooking af SOSU-elever for at udnytte oplæringskapaciteten optimalt.

De ikke-dimensionerede pladser

I alt 57 uddannelsesaftaler blev indgået på de ikke-dimensionerede pladser (især kontoruddannelsen) i 2024. Uddannelse København overtog forvaltningernes lønbudgetter til de ikke-dimensionerede erhvervsuddannelseselever i 2019. Generelt er det efter samlingen af budgettet lykkedes at ansætte væsentligt flere elever årligt end de 39 elever, som budgettet er møntet på, da midler frigjort ved frafald kan anvendes til nye uddannelsesaftaler.

Imidlertid er forvaltningernes efterspørgsel efter de ikke-dimensionerede elever også stigende, hvilket betyder, at Uddannelse København må afvise lidt over en tredjedel af forvaltningernes elevønsker af budgetmæssige grunde.

De kommunale selskaber

I de 11 KK-selskaber er der indgået i alt 68 erhvervsuddannelsesaftaler i 2024. Det samlede måltal for de kommunale selskaber er 10. Måltallet blev fastsat med en indstilling til BR i 2012. De seneste år har måltallet været overopfyldt. En fordeling af erhvervsuddannelsesaftalerne på tværs af de kommunale selskaber fremgår af *bilag 1*.

Ad 2) EGU-elever i 2024

Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) er et toårigt forberedende uddannelsesstilbud, som består af både et skole- og praktikforløb. Skoleforløbet kan vare mellem 20 og 40 uger inden for det samlede toårige uddannelsesforløb. Med indførslen af den Forbedrende GrundUddannelse (FGU) den 1. august 2019, blev EGU'en rykket fra kommunalt regi til at udgøre ét af i alt tre spor i FGU. Kommunen har dog ansvaret for at finde lærepladser til alle kommunens EGU-elever, enten i privat eller kommunalt regi. Opgaven med at skaffe lærepladser ligger hos Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) København i Børne- og Undervisningsforvaltningen.

I 2024 levede KK op til ovenstående forpligtelse. Der var en positiv fremgang i antallet af elever, som fulgte EGU-sporet. Med 91 elever oplevede KK en fremgang på ca. 20 pct. sammenlignet med tidligere år. Selvom udgangspunktet var et forholdsvis lavt antal, tegner de positive tendenser fra 2024 godt for udviklingen i 2025. Den høje succesrate er fastholdt, idet der fortsat er 66 elever i gang med EGU i 2025. Det betyder, at KK fortsat fastholder mere end 2 ud af 3 elever på EGU-sporet, hvilket også her viser en fremgang, som forhåbentlig kan fastholdes eller forbedres i 2025.

Antallet af EGU-elever står fortsat i kontrast til antallet ved overgangen til FGU i august 2019, hvor der samlet set var omkring 190 aktive EGU-elever i kommunen. Udviklingen i antallet af EGU-elever har således ikke bevæget sig i den ønskede retning, og det har været sværere end ventet at få vendt udviklingen. UU København arbejder på at udbrede kendskabet til EGU, da uddannelsen i tidligere undersøgelser har vist sig at være særdeles relevant og givende for unge, som typisk har sværere ved de mere boglige ungdomsuddannelser. EGU'en er et fokuspunkt i samarbejdet mellem UU København og FGU Hovedstaden, og med en ny lovtekst, der letter etableringen af EGU-aftaler, er det hensigten, at antallet af aftaler skal komme op på samme niveau som ved etablering af FGU'en.

Ad 3) Status for Lære- og elevpladsindsatsen

Beskæftigelses- og integrationsforvaltningens (BIF) *Lære- og elevpladsindsats* har til formål at matche unge, der mangler en lære- eller elevplads, med virksomheder, der har behov for elever og lærlinge. Dette skal øge antallet af unge, der gennemfører en erhvervsuddannelse. Målgruppen er københavnske unge i alderen 15-29 år, som søger en lære- eller elevplads, og som ofte også har andre udfordringer såsom psykiske lidelser, misbrug eller en usikker boligsituation.

Indsatsen for flere lære- og elevpladser blev senest med aftalen om Budget 2025 forlænget til og med 2028 med 2,5 mio. kr. årligt. Den nuværende indsats har været finansieret gennem budgetbevillinger siden 2013. Lære- og elevpladsindsatsen er den samme indsats, som den der tidligere blev kaldt "*Flere private praktikpladser*". I 2024 blev lære- og elevpladsindsatsen finansieret med 2,2 mio. kr., jf. Budgetaftale 2021.

Nye initiativer i indsatsen omfatter tættere samarbejde med UU København i folkeskolen, erhvervsskoler for unge uden erhvervskompetencegivende uddannelse, vejledning af unge ledige med gymnasial uddannelse til at overveje faglærte uddannelser, samt en udvidet virksomhedsrettet indsats både generelt og med fokus på kommunen som arbejdsplads. Indsatsen sigter mod at skabe 270 lære- og elevpladser årligt og vil kræve yderligere finansiering for at kunne forlænges og udvides.

Derudover har Beskæftigelses- og Integrationsudvalget (BIU) med Integrationshandleplan 2024-2026 afsat 0,8 mio. kr. årligt til en 2-årig indsats for flere lære- og elevpladser til unge med etnisk minoritetsbaggrund. Formålet er at sikre, at der etableres flere lære- og elevpladser for unge med minoritetsbaggrund, så frafaldet på erhvervsuddannelserne mindskes. Målsætningen for denne indsats er 50 uddannelsesaftaler årligt.

Tabel 2. Uddannelsesaftaler i perioden 2013-2024

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2013-2024
Måltal	74	185	339	309	133	133	193	183	183	183	183	193*	2.291
Resultat	151	417	485	390	210	163	179	193	235	198	232	236	3.089
Differens	77	232	146	81	77	30	-17	10	52	15	49	43	795

* Af måltallet på 193 skal 50 aftaler laves for unge med minoritetsbaggrund.

Af tabel 2 fremgår det, at der i 2024 blev indgået 236 uddannelsesaftaler. Målet på 143 uddannelsesaftaler for den generelle indsats og målet på 50 uddannelsesaftaler for den særlige indsats for unge med minoritetsbaggrund blev begge opfyldt. Af de 236 uddannelsesaftaler blev der indgået 165 uddannelsesaftaler for den generelle indsats, 69 uddannelsesaftaler for unge med minoritetsbaggrund og to uddannelsesaftaler for unge med funktionsnedsættelser. I perioden 2013-2024 blev der indgået 3.089 aftaler, mens måltallet var 2.291.

Lærepladssituationen i København ultimo 2024

Ifølge Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik var der pr. december 2024 registreret 9 unge under 25 år med bopæl i KK (med afsluttet grundforløb) uden læreplads, jf. tabel 3. Herudover var 250 unge i skolepraktik. Dermed havde i alt 259 unge københavnere ikke en regulær læreplads pr. december 2024, hvilket fortsætter en faldende tendens de senere år.

Tabel 3: Unge under 25 år uden læreplads med bopæl i KK 2020-2024

Antal/måned	Dec. 2020	Dec. 2021	Dec. 2022	Dec. 2023	Dec. 2024
Unge uden læreplads	102	33	33	24	9
Unge i skoleoplæring	378	274	224	259	250
Alle lærepladssøgende unge	480	307	257	283	259

Note: Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik afgrænser antallet af unge uden læreplads og unge i skoleoplæring i aldersgruppen under 25 år. Opgørelsen viser lærepladssituationen ultimo december måned de viste år. Undervisningsministeriet opgør kun lærepladssøgende, som har afsluttet grundforløbet på en erhvervsuddannelse.
Kilde: Lærepladsstatistik, februar 2025, Undervisningsministeriet

Økonomi

Lære- og elevpladsindsatsen i BIF blev ved Budget 2021 videreført med 2,2 mio. kr. årligt i en 4-årig periode til 2024. Med Budget 2025 blev indsatsen yderligere forlænget til og med 2028 med en årlig bevilling på 2,5 mio. kr. Derudover har BIU med Integrationshandleplan 2024-2026 afsat 0,8 mio. kr. årligt til en 2-årig indsats for flere lære- og elevpladser til unge med etnisk minoritetsbaggrund.

Videre proces

Økonomiudvalget vil primo 2026 blive forelagt en status på læreplads-situationen i Københavns Kommune for 2025.

Bilag

Bilag 1. Erhvervsuddannelsesaftaler (EUD) i Københavns Kommunes selskaber i 2024

Notat

Erhvervsuddannelsesaftaler (EUD) i Københavns Kom-
munes selskaber i 2024

28-02-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 4087

Dokumentnummer i F2
7358263

Sagsnummer eDoc
2025-0067351

Sagsbehandler
Camilla Marie Johansson
Lundsbjerg

Selskab	Årsværk	Personer	Lærlingetype
Udviklingsselskabet By & Havn I/S	1	1	1 økonomielev
CMP (Copenhagen Malmö Port AB)*	0,5	4	5 havneelever
Metroselskabet I/S	3	3	2 IT-supportelever 1 datateknikerelev med speciale i infra- struktur
HOFOR-koncernen	25	25	4 elektrikerlærlinge 3 procesoperatørlær- linge 1 økonomielev 2 teknisk design- elever 4 datateknikerelever 1 logistiklærlinge 1 it-supportelev 4 administrative ele- ver 1 smedelærling 2 vejgodschauffør- lærlinge 1 lager- og terminal- disponent 1 anlægsstruktørlær- ling
BIOFOS**	7,5	8	

Selskab	Årsværk	Personer	Lærlingetype
Trafikselskabet Movia	6	6	2 kontorelever i administration 2 kontorelever i økonomi 1 caterelev 1 IT-supporterelev
Hovedstadens Beredskab I/S	3	3	2 kontorelever med speciale i off. adm. 1 elektronikfagteknikerlærling
Arena CPHX P/S	0	0	
CTR I/S	0	0	
I/S Vestforbrænding	2	2	1 regnskabselev 1 automatikteknikerlærling
I/S Amager Ressource - center (ARC)	11,65	16	1 kontorelev 15 chaufførlærlinge
I alt	59,65	68	

*Copenhagen Malmö Port er et svensk registreret aktieselskab delvist ejet af By & Havn (50 pct.) og Malmö stad m.fl.

**BIOFOS er et (67,6 pct. ejet) datterselskab i HOFOR-koncernen.